

Brandförsvaret
Tjänsteskrivelse till räddningsnämnden

Datum:
2024-09-10

Diarienummer:
RÄN-2024-00127

Handläggare:
Elisabeth Samuelsson, Mikael Lundkvist

Delårsuppföljning per augusti 2024

Förslag till beslut

Räddningsnämnden beslutar

1. **att** fastställa delårsuppföljning per augusti 2024.

Ärendet

Delårsuppföljningen är den gemensamma räddningsnämndens avrapportering till kommunstyrelserna/kommunfullmäktige i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Verksamheten har i stort bedrivits både till omfattning och kvalitet enligt Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Det ekonomiska resultatet för perioden är 10 miljoner kronor. Helårsprognosen för året är 7 miljoner kronor.

Beredning

Ärendet har beretts av tjänstepersoner vid Uppsala brandförsvaret.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2024-09-10
- Bilaga 1. Delårsuppföljning per augusti 2024

Brandförsvaret

Elisabeth Samuelsson
Brandchef

Delårsuppföljning per augusti 2024

Gemensam räddningsnämnd

Tierps kommun

Uppsala kommun

Östhammars kommun

Innehåll

Räddningsnämndens verksamhet	3
Information och rådgivning	3
Tillsyn och tillstånd	5
Förbereda och genomföra räddningsinsatser.....	6
Åtgärder efter räddningsinsats	7
Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll	7
Krisberedskap och räddningstjänst under höjd beredskap	8
Resultat och helårsprognos.....	10
Verksamhetsmål	12
Den enskilde har förmåga och vilja att ta ansvar för sitt brandskydd.....	13
Riskgrupper har ett bra brandskydd.....	15
Samhället byggs hållbart avseende brandskydd och riskhänsyn	16
Räddningstjänsten har en stark förebyggande och operativ förmåga med kompetens och teknik som är anpassad utifrån riskbilden	19
Räddningstjänsten har god förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och krig.....	23
Mål och inriktningar från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner	25

Räddningsnämndens verksamhet

Verksamhetsplan och budget för år 2024 anger vad som ska utföras för att förverkliga det uppdrag räddningsnämnden fått från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Det övergripande styrdokumentet för nämnden är handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor och den budget de tre kommunerna kommits överens om för räddningsnämnden.

Nämndens verksamhet omfattar information och rådgivning, tillsyn, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor, tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor samt tillämpliga delar för kommunernas uppgifter enligt lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Information och rådgivning

För att den enskilde ska kunna förebygga och själv hantera bränder och andra olyckor genomförs information och rådgivning till allmänheten. Brandförsvaret lämnar information och rådgivning till kommuninvånare, förvaltningar, organisationer och företag för att öka kunskapen i att hantera och förebygga olyckor och bränder. Brandförsvaret samarbetar med Medborgarservice i Tierps kommun, Kontaktcenter i Uppsala kommun och Östhammar Direkt för att besvara allmänhetens frågor och ta hand om synpunkter.

Informationsinsatser, rådgivning och utbildning är en viktig del av brandförsvarets verksamhet. Hittills under 2024 har brandförsvaret utbildat 1 560 grundskoleelever, 50 gymnasieelever och 1 484 medarbetare i kommunerna i brandskydd. Särskilda riktade informationsinsatser om brandskydd till skolelever har också genomförts, exempelvis besök efter brandtillbud vid en skola och genom samarbetet PAR (Polis Ambulans Räddningstjänst). Brandförsvaret har hittills träffat 150 elever vid dessa riktade informationsinsatser.

Brandförsvaret genomför riktade informationsinsatser till kommunernas medborgare om brandskydd. Det sker bland annat vid mässor och konferenser, genom utskick till nyinflyttade och i brandförsvarets egna kanaler - webb och sociala medier. Den säsongsbundna informationen har löpt på med information om eldning och eldningsförbud och om att grilla säkert om sommaren. Ungdomar informeras löpande i tidningen Word och brandförsvaret har under perioden bland annat deltagit vid Uppsala Summer Zone, Sjärräddningens dag i Öregrund och Stadsskogens dag i Uppsala.

I september kommer Öppet hus att genomföras på alla brandstationer, brandvärn och i Gamla Uppsala brandkårmuseum.

Vid 60-plusmässan informerade brandförsvaret om brandskydd i hemmet och om hur man kan öka brandskyddet för riskgrupper. En praktisk och pedagogisk checklista med åtgärder som den enskilde kan använda för att öka brandskyddet i hemmet eller hos en närstående som är i riskgrupp har kommunicerats i flera olika kanaler. Checklistan finns på svenska, engelska och finska och har under året även teckenspråkstolkats.

Hittills i år har fyra informationsinsatser genomförts med syfte att nå personer som är i riskgrupp vid bränder, exempelvis äldre eller personer med funktionsnedsättning. Dessa informationsinsatser har bland annat varit vid träffpunkter, seniorrestauranger, föreningar, mässor med mera. De teckenspråkstolkade filmerna med checklistan för brandsäkerhet i hemmet finns på brandförsvarets webbplats och har tagits fram utifrån behov som uttryckts av Uppsala Läns Dövas förening.

Utifrån överenskommelsen som tecknades 2022 med Sektor Omsorg i Östhammars kommun sker arbete för att förbättra brandskyddet för riskgrupper. Implementering av arbetssättet påbörjades inom hemtjänsten under våren. Sedan 2022 är arbetssättet permanent inom boendestödsverksamheten i Östhammars kommun.

Arbetet med brandskydd för riskgrupper fortlöper i Uppsala kommun. Tillsammans med Uppsala kommun har riktlinjen för brandförebyggande åtgärder reviderats så att den utöver äldrenämndens verksamhet även omfattar omsorgsnämnden. Utifrån riktlinjen sker arbete tillsammans med Vård- och omsorgsförvaltningen hur arbetet ska fortsätta och vidareutvecklas.

Brandförsvaret har vid några tillfällen stöttat kommunala förvaltningar i hur brandskyddet kan förbättras för några identifierade personer med stora brister i brandskyddet i sin bostad.

Brandförsvaret har tagit en första kontakt med Tierps kommun gällande arbetet med brandskydd för riskgrupper.

Tillsyn och tillstånd

Räddningsnämndens förebyggande arbete syftar till ett skäligt brandskydd hos den enskilde, en säker hantering av brandfarlig och explosiv vara samt att skyldigheterna för verksamheter som bedriver farlig verksamhet efterlevs. Huvudsyftet är att säkerställa skydd för liv, hälsa, egendom och miljö. För att åstadkomma detta är de tillsyns- och tillståndsbeslut som fattas enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) och lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) en viktig verksamhet. Räddningsnämnden är även remissinstans för brand- och riskfrågor från flertalet aktörer.

Den 1 juli 2022 trädde Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt LSO (MSBFS 2021:8) i kraft. Räddningsnämnden beslutade i maj 2022 om en tillsynsplan (RÄN-2022-00070) som beskriver hur Uppsala brandförsvaret ska bedriva tillsynsverksamhet i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner i enlighet med kraven i MSBFS 2021:8 samt LBE. Hittills under året har tillsynsverksamheten utförts i enlighet med tillsynsplanen och fortsatt utveckling av tillsynsverksamheten pågår.

Mellan den 1 januari och den 31 augusti 2024 har 274 tillsyner genomförts; 247 tillsyner enligt LSO 2:2, en tillsyn enligt LSO 2:4 (farlig verksamhet), 17 tillsyner enligt LBE samt tio samplanerade tillsyner enligt både LSO 2:2 och LBE. Vid 220 av dessa tillsyner har brandförsvaret identifierat brister i brandskyddet. I föreskrifterna, MSBFS 2021:8, framgår att det efter varje räddningsinsats ska värderas om det föreligger ett behov av tillsyn. Vid 23 av årets räddningsinsatser har räddningsledaren identifierat att det eventuellt har varit aktuellt med tillsyn, behovet av tillsyn har därefter värderats i varje enskilt fall.

Brandförsvaret har ett pågående projekt, radhusprojektet, där så kallade händelsebaserade tillsyner genomförs i radhus som genom en inventering visat sig ha brister i det byggnadstekniska brandskyddet. Under sommaren har två sommarvikarier arbetat med tillsyner av radhus. Under sommaren har 152 tillsyner av radhus genomförts.

För att säkerställa en säker hantering av brandfarliga och explosiva varor krävs tillstånd för hantering över en viss mängd enligt LBE. Räddningsnämnden utfärdar tillstånd för hantering inom Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Mellan den 1 januari och den 31 augusti 2024 har räddningsnämnden beviljat 57 tillstånd för hantering av brandfarlig fara och 21 tillstånd för hantering av explosiv vara. Två ansökningar har avslagits. För att försvåra tillgången till sprängmedel för illegal användning har MSB sedan december 2022 utvecklat ett nationellt tillståndsregister (NATEV) som togs i bruk den 8 juli 2024. Registret gör det möjligt att kontrollera att ett tillstånd för explosiva varor är giltigt. Registret ska i första hand användas av säljare av spräng- och tändmedel, kommuner och Polismyndigheten. Sedan registret togs i bruk har brandförsvaret arbetat med att fylla registret med information om gällande tillstånd och arbetet kommer pågå fram till 8 oktober 2024 då all information ska finnas införd i registret. Därefter kommer registret uppdateras löpande när nya tillstånd utfärdas eller återkallas.

Remisshantering är en stor del av räddningsnämndens förebyggande verksamhet. Under året har 117 yttranden lämnats gällande bygglovsärenden, 45 yttranden gällande planärenden, 56 gällande serveringstillstånd, 159 gällande tillstånd enligt ordningslagen, 137 gällande framkomlighet, fem gällande infrastrukturförändringar samt fem sakkunnighetsutlåtanden. Utöver dessa har räddningsnämnden hanterat de enstaka övriga remisser där räddningsnämnden blivit tillfrågade att yttra sig.

Förbereda och genomföra räddningsinsatser

Räddningsinsatser förbereds genom utbildning, övning, objektsorienteringar, insatsplanering samt fordons- och materielunderhåll. I förberedelserna ingår också utveckling av metod och taktik, samt fysisk träning och fysiska tester. Under året har även regionsgemensamma befälsutbildningar och övningar genomförts.

Räddningsinsatser förbereds även genom larmplaner, där bland annat vilka räddningsenheter som larmas till olika typer av olyckor finns beskrivet. Det är en komplex uppgift att ta fram larmplaner där många olika parametrar ska tas hänsyn till.

Brandförsvaret har under året fortsatt arbetet att ta fram insatskort. I samverkan med större industrier har det även tagits fram mer omfattande insatsplaner.

Räddningsinsatser genomförs vid olyckor och vid överhängande fara för olyckor för att förhindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö. I Tierps, Uppsalas och Östhammars handlingsprogram för räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor anges vilken förmåga kommunerna har för att genomföra räddningsinsatser.

Under januari till augusti genomfördes 1428 räddningsinsatser. Det är något färre än under samma period 2022 och 2023. Jämfört mot de två senaste åren har händelsetypen brand i skog eller mark minskat med cirka 20%. Det är även något färre anlagda bränder jämfört mot de två senaste åren.

Genom samarbetet Räddningsregion östra Svealand där 13 räddningstjänster ingår har brandförsvaret hjälpt till med räddningsinsatser i andra kommuner och fått hjälp vid räddningsinsatser från andra kommuner. Samarbetet innebär att allmänheten får en bättre och snabbare hjälp vid olyckor. En stor fördel med samarbetet är också att kommunernas samlade räddningsresurser kan nyttjas på ett snabbare och effektivare sätt vid en större och/eller långvarig räddningsinsats.

Åtgärder efter räddningsinsats

Åtgärder efter räddningsinsats omfattar att informera de drabbade om behovet av restvärdesräddning, sanering, bevakning och andra åtgärder, samt att utreda olycksorsak och olycksförlopp.

Utredning av olycksorsak och olycksförlopp görs kortfattat i den händelserapport som skrivs vid varje räddningsinsats, men finns behov ska fördjupade olycksundersökningar genomföras. Efter insatser där man ser behov av erfarenhetsåterföring genomför medarbetare som deltagit vid insatsen ett lärande samtal efteråt enligt metoden AAR, After Action Review. Dialogen under AAR gör det möjligt för både den enskilde individen och teamet att utveckla en gemensam bild av vad som faktiskt hände under insatsen, skapa en förståelse för varför det hände samt utbyta tankar och idéer om hur man kan lära av detta och utveckla arbetet till nästa gång.

Hittills under 2024 har Uppsala brandförsvaret slutfört fem fördjupade olycksutredningar. En gällande en dödsbrand utomhus i Tierp, en gällande branden på Jula i Boländerna, en gällande påverkan från brandgasfläktar i ett modernt flerbostadshus, en gällande en brand i ett radhus och en gällande en lägenhetsbrand med en komplex livräddning av en person på en balkong med brandförsvarets stegbil.

Fördjupade utredningar inom Uppsala brandförsvarets område har visat på vikten av ett bra brandskydd i hemmet, särskilt för de personer som inte kan sätta sig själva i säkerhet om brand uppstår.

Efter inträffade bränder genomförs återbesök för att informera och svara på de drabbades frågor. Återbesöken genomförs när räddningsledaren bedömer att det finns behov hos de drabbade. Ibland deltar också polis och ambulans.

Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll

Rengöring och brandskyddskontroll är en viktig del i arbetet med att förebygga bränder i bostäder. Sotningsverksamheten är uppdelad i två separata uppdrag – rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Rengöring är den löpande rengöringen av anläggningen.

Brandskyddskontrollen är en kontroll av hela anläggningen ur brandskyddssynpunkt. Både rengöring och brandskyddskontroll genomförs enligt fastställda tidsfrister. Rengöring och brandskyddskontroll i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner utförs sedan 2023-12-01 enligt avtal av Upplands ventilationstjänst AB. Hittills under året har ett stort arbete pågått med att säkerställa att entreprenörens arbete genomförts på ett bra sätt sedan uppstarten.

Lagen om skydd mot olyckor möjliggör för kommunen att medge att den enskilde själv, eller låter annan, rengöra sin förbränningsanordning, så kallad egenotning. Ett sådant medgivande kan bara ges om rengöringen sker på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt och lämnas efter att brandskyddskontroll utförts och en särskild ansökan upprättats och godkänts av brandförsvaret. Mellan den 1 januari och 31 augusti har 18 beslut om att rengöra själv utfärdats och ett beslut om att låta annan rengöra. Under samma period har det inkommit tre meddelanden om upphörande av egenotning, det vill säga där fastighetsägaren återigen vill att nämnden genom den avtalade entreprenören utför rengöring på deras anläggning.

Entreprenören ansvarar, via delegation från räddningsnämnden, för att uppdatera och underhålla nämndens förteckning över objekt för rengöring och brandskyddskontroll. För att säkerställa att förelägganden utfärdade av entreprenören på fasta förbränningsanordningar är rättssäkra och att

arbetet i övrigt är av god kvalitet genomför brandförsvaret kontinuerligt uppföljningsmöten med entreprenörerna som utför rengöring och brandskyddskontroll på uppdrag av nämnden.

Krisberedskap och räddningstjänst under höjd beredskap

Det är de tre kommuner som inom sina respektive geografiska områden ansvarar för att samordning av krishanteringsfrågor sker. Brandförsvaret är en av flera förvaltningar som berörs i händelse av en krissituation. Det är därför nödvändigt att samordnade övningar och gemensamma planeringar genomförs, både enskilt i kommunerna och tillsammans i länet. Brandförsvaret samverkar med kommunerna, Länsstyrelsen och andra aktörer i krisberedskapsfrågor för att säkerställa en god förmåga vid allvarliga samhällsstörningar.

Brandförsvaret har genomfört arbetet utifrån Uppsala kommuns vägledning för kontinuitetshantering och åtgärder vidtas. Brandförsvaret har deltagit i kommunernas arbete med risk- och sårbarhetsanalys, styrel med mera.

I samråd med kommunerna och länsstyrelsen lämnades en ansökan om utökning av antalet VMA-tyfoner in till MSB under 2022. I början av 2024 beslutade MSB att godkänna ansökan. Utökningen väntas genomföras inom några år.

Arbetet gällande krigsbranddammars fortgår för att tydliggöra ansvaret för dammarna och deras status.

Kunskapshöjande aktiviteter har genomförts. Övningarna under vårens rökövningsveckor genomfördes med scenario för höjd beredskap. Vid dessa övningar övades alla heltidsstyrkor och delar av RiB-stationerna. All personal genomgår under året en digital grundutbildning i räddningstjänst under höjd beredskap. Därutöver genomgår den operativa personalen en webbutbildning gällande oexploderad ammunition.

Fortfarande saknas viktiga planeringsanvisningar för räddningstjänst under höjd beredskap från de statliga myndigheterna. Under 2023 lämnade MSB svar på ett regeringsuppdrag om dimensionerande planeringsförutsättningar för kommunal räddningstjänst under höjd beredskap som delvis inriktar arbetet.

Brandförsvaret får under 2024 medel från MSB för att arbeta med planering och utbildning av räddningstjänst under höjd beredskap. Dessa planeringsresurser är under uppstart. Under hösten kommer de första civilpliktiga att repetitionsutbildas av MSB och de första civilpliktiga väntas tillställas brandförsvaret vid årsskiftet.

Brandförsvaret följer vad som händer inom området genom flera olika forum och samarbetar med flera olika aktörer såväl kommuner, länsstyrelse, MSB och andra räddningstjänster. Brandförsvaret deltar med personal i MSB:s projekt om ledning av räddningstjänst under höjd beredskap och i MSBs inriktningsgrupp RUHB.

Brandförsvaret deltar i flera arbetsgrupper gällande civilt försvar i Räddningsregion östra Svealand, bland annat gällande krigsorganisation.

Brandförsvarets säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan reviderades 2023. Åtgärder vidtas utifrån säkerhetsskyddsplanen.

Resultat och helårsprognos

Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2024	Periodens utfall 202401-202408	Periodens utfall 202301-202308	Helårsprognos 202408
Tierps kommun	32	1	1	1
Uppsala kommun	210	8	4	5
Östhammars kommun	33	1	1	1
Nämnden totalt	275	10	6	7

Belopp i miljoner kronor	Prognos- försämring	Prognos- förbättring	Prognosspann min	Prognosspann max
Prognososäkerhet	1	1	6	8

Uppsala kommun:

Belopp i miljoner kronor	Kommunbidrag 2024	Periodens utfall 202401-202408	Periodens utfall 202301-202308	Helårsprognos 202408
Politisk verksamhet	1	0	0	0
Infrastruktur, skydd m.m	209	8	4	5
Övriga verksamheter	0	0	0	0
Nämnden totalt	210	8	4	5

Belopp i miljoner kronor	KF-budget 2024	Periodens utfall 202401-202408	Periodens utfall 202301-202308	Helårsprognos 202408
Investeringar	17	3	11	17

Nämndens analys - sammanfattning

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner där Uppsala kommun är värdkommun.

Periodens utfall är 10 miljoner kronor. Semesterlöneskultsförändringen genererar en minskad kostnad på 2 miljoner kronor för perioden. Korrigerar man för den minskade kostnaden är resultatet för perioden 8 miljoner kronor. Föregående års resultat för samma period var 3 miljoner kronor exklusive semesterlöneskultsförändring.

Det positiva resultatet på 8 miljoner kronor beror till största del på lägre lönekostnader än budgeterat och på att nämnden fått ökat kommunbidrag för en del åtgärder där nämnden ännu inte fått några kostnader. De lägre lönekostnaderna beror på en del vakanser och på en bra personalplanering. De åtgärder nämnden fått ökat kommunbidrag för men än inte haft kostnader för är bland annat utökning av heltidsstyrkan vid Fyrislunds brandstation och ökad lokalhyra för personallokaler vid övningsfältet.

Helårsprognosen på 7 miljoner kronor förklaras av samma orsaker som resultatet på 8 miljoner kronor. Den största osäkerhetskällan är lönekostnaden.

Sannolikt kommer vi oftare att se mer extremt väder på grund av den globala uppvärmningen vilket medför större kostnader för räddningstjänsten. Kostnadsutvecklingen styrs till största del av hur stor

beredskap och vilken förmåga kommunerna ska ha för att kunna hantera olyckor och bränder. Teknikutvecklingen med större möjligheter att bättre, säkrare och snabbare genomföra räddningsinsatser innebär även kostnadsökningar. Vinsterna av detta kommer inte nämnden tillgodo i form av minskade kostnader utan det är istället andra stora samhällsvinster med att olyckor och bränder kan undvikas eller att skadorna minimeras.

Teknikutvecklingen inom andra områden som elfordon, trähus, solceller ställer också ökade krav på räddningstjänsten som innebär kostnadsökningar.

Även befolkningsförändringar styr kostnadsutvecklingen men då mer etappvis beroende på hur och var ökning eller minskning av befolkningen sker. Antal räddningsinsatser har ingen eller väldigt svag inverkan på kostnaden för räddningstjänsten och därmed också på kostnadsutvecklingen.

En återuppbyggnad av det civila försvaret och räddningstjänst under höjd beredskap kommer leda till behov av mer resurser för räddningstjänsten.

Åtgärder för ekonomi i balans

Nämnden bedömer att en ekonomi i balans uppnås för året.

Risker och osäkerhet

Största osäkerheten är personalkostnaderna. Vid en större skogsbrand eller någon annan större olycka kan personalkostnaderna bli avsevärt högre än budgeterat.

Investeringar

Prognosen följer budgeten för investeringar på 17 mnkr. De största investeringarna är brandfordon och brandmateriel.

Verksamhetsmål

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2020

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Verksamheten har i stort bedrivits både till omfattning och kvalité enligt Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Mål 1 i Handlingsprogrammet

Den enskilde har förmåga och vilja att ta ansvar för sitt brandskydd

För att minska antalet bränder i bostäder och konsekvenserna av dessa är den enskildes kunskap och förmåga central. Brandförsvaret ska arbeta aktivt för att underlätta och hjälpa den enskilde med sitt eget brandskydd. Nya metoder och vägar för att nå ut till enskilda ska prövas.

Status

Påbörjad

Nämndens verksamhet har till lett till de resultat den vill se inom målet. Informationsinsatser genom besök i bostadsområden, kontakter med skolelever och deltagande på mässor har genomförts. Informationen på brandförsvarets webbplats fortsätter att utvecklas och genom brandförsvarets konton på Facebook och Instagram får många information om brandskydd.

Åtgärder

Informationsinsatser om förebyggande brandskydd i bostäder.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret genomför riktade informationsinsatser till kommunernas medborgare om brandskydd. Det sker bland annat vid mässor och konferenser, genom utskick till nyinflyttade och i brandförsvarets egna kanaler - webb och sociala medier. Den säsongsbundna informationen har löpt på med information om hur man ska elda rätt i sin eldstad och kring att elda hemma, förvara brandfarliga varor och använda hushållsmaskiner på natten med anledning av höjda elpriser. Ungdomar informeras genom tidningen Word och brandförsvaret har under perioden deltagit vid Uppsala Summer Zone.

Brandskyddsinformation för elever i grundskola.

Status

Påbörjad

Arbete med brandskyddsinformation för elever i grundskolan har under våren genomförts i förskoleklass och årskurserna 5 och 7. Besök från skolelever i förskoleklass är inplanerade under hösten samt även information till årskurs 5 och 7.

Ge stöd och rådgivning till enskilda i brandskyddsfrågor.

Status

Påbörjad

Stöd och råd ges via brandförsvarets webb, och i kontakter via telefon och mail.

En teckenspråkstolkad checklista för brandsäkerhet i hemmet finns nu på brandförsvarets webbplats och den har delats i brandförsvarets sociala medier och i samband med mässor och informationsbesök hos riskgrupper.

Erbjuda brandskyddsutbildningar i första hand för medarbetare vid kommunernas förvaltningar och bolag.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret genomför dessa utbildningar löpande och ser en fortsatt uppåtgående trend i antal önskade kurstillfällen. Lärmiljön i utbildningslokalerna utvecklats samt att

utbildningsmaterialet uppdateras löpande. Under hösten 2023 påbörjades ett arbete med att analysera hur brandförsvaret ska bedriva brandskyddsutbildningar framgent. Brandförsvarets utbildningsenhet har även påbörjat ett arbete med att digitalisera mer av den externa utbildningsverksamheten.

Se över och anpassa den externa utbildningsverksamheten för brandskydd utifrån nya, digitala möjligheter.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret arbetar för att tillhandahålla en digital brandskyddsutbildning som är tillgänglig för medarbetare i Uppsala, Tierp och Östhammars kommuner. Planen är att den nya utbildningen ska bli klar under 2024.

Samarbete med andra kommunala förvaltningar, polisen och andra organisationer, till exempel genom att handlägga remisser.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret svarar på remisser inför bygglov och startbesked samt svarar på allmänna frågor kring brandskydd i byggnader. Brandförsvaret svarar också på remisser gällande detaljplaner, fördjupade översiktsplaner och planprogram, samt svarar på frågor kring risk i samhällsplaneringen. Remisser avseende serveringstillstånd hanteras också. Förelägganden på verksamheter med serveringstillstånd skickas för kännedom till miljöförvaltningarnas tillståndsenheter.

Även remisser angående brandvattenförsörjning hanteras. Brandförsvaret deltar i olika forum för att diskutera detta i tidigt skede i till exempel sydöstra staden i Uppsala. När det gäller förändringar i väg- och järnvägsnätet hanteras remisser både från Trafikverket och kommunernas olika förvaltningar.

Brandförsvaret svarar på remisser gällande åtgärder som påverkar brandförsvarets framkomlighet. Det kan till exempel handla om att man stänger av vissa gator, eller delar av gator för grävarbeten. Vid granskning av dessa remisser kontrolleras både brandförsvarets generella framkomlighet, men även tillgängligheten till områden där brandförsvaret förväntas att genomföra räddningsinsatser.

På begäran från Polisen eller åklagare skrivs sakkunnighetsutlåtanden efter inträffade bränder.

När det gäller farliga verksamheter enligt LSO 2 kap. 4 § och anläggningar som omfattas av lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor ("Sevesolagstiftningen") samarbetar brandförsvaret med Länsstyrelsen.

Utöver detta samarbetar brandförsvaret även bland annat med Länsstyrelsen och IVO gällande tillsynsärenden. Den samverkan syftar till att skapa ett brett kontaktnät och på ett tidigt stadium identifiera problem och verka för ett tryggt och säkert samhälle, hållbart brandskydd och ett bra brandskydd hos riskutsatta.

Samarbete sker också med polismyndigheten genom att brandförsvaret svarar på inkomna remisser tillstånd för offentlig tillställning och begagnande av offentlig plats. När tillstånd explosiv vara söks skickas remiss till polismyndigheten för lämplighetsprövning.

Mål 2 i Handlingsprogrammet

Riskgrupper har ett bra brandskydd

Personer i riskgrupper har större risk att skadas allvarligt eller omkomma i bränder. För att öka dessa gruppers brandskydd behöver de förebyggande åtgärderna vara anpassade till riskgrupperna. Samarbete mellan brandförsvaret och andra organisationer och inom kommunerna är viktigt för att uppnå detta.

Status

Påbörjad

Nämndens verksamhet bidrar till måluppfyllelse. Samarbete för att riskgrupper ska få ett bra brandskydd sker systematiskt i Uppsala och Östhammar och håller på att utvecklas i Tierp.

Informationsinsatser med syfte att nå personer som är riskgrupp vid bränder, exempelvis äldre eller personer med funktionsnedsättning har genomförts, till exempel vid träffpunkter och seniorrestauranger, hos föreningar samt vid mässor.

Åtgärder

Samarbete med de samhällsaktörer som möter riskgrupper.

Status

Påbörjad

Fortsatt samarbete med Sektor Omsorg i Östhammars kommun kring hur arbetet ska fortsätta och implementeras vidare inom hemtjänsten.

Arbetet fortlöper i Uppsala kommun. Brandförsvaret deltar kontinuerligt i möten med remissgruppen där brandförsvaret, äldrenämnden, omsorgsnämnden, fastighetsstaben på KLK samt inbjudna aktörer utifrån behov samarbetar kring identifierade större brister hos brukare.

I Tierps kommun förs dialog om uppstart av motsvarande samarbeten.

Brandförsvaret bevakar ständigt lämpliga forum för fler samarbeten med aktörer som möter riskgrupper.

Genomföra informationsinsatser och utbildningar om brandskydd för riskgrupper.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret närvarar vid mässor och andra evenemang där riskgrupper är i fokus och informerar via föreläsningar och monter. Informationsinsatser görs även på kommunala träffpunkter, seniorrestauranger och anhörigcentrum.

Mål 3 i Handlingsprogrammet

Samhället byggs hållbart avseende brandskydd och riskhänsyn

Räddningsnämndens riskanalys till kommunernas handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst visar på en snabb och omfattande nybyggnation i kommunerna. Det leder till en riskbild som förändras. Brandförsvaret ska aktivt arbeta för att samhället byggs hållbart avseende brandskydd och riskhänsyn.

Status
Påbörjad

Nämndens verksamhet har lett till de resultat den vill se inom målet. Ett systematiskt samarbete med kommunerna i plan- och byggprocesserna har etablerats. Brandförsvaret har blivit delaktiga och haft en aktiv roll i tidiga skeden i plan- och byggprocesser, vilket har gett goda resultat för både brandskydd och riskhänsyn i kommunerna. Samarbetet i kommunerna angående brandvatten- och släckvattenplaner har påbörjats.

Brandförsvarets vägledning för hållbart brandskydd underlättar kommunikationen med byggherrar, fastighetsägare med flera. Brandförsvaret lyfter vikten av ett hållbart brandskydd och riskhänsyn i flera forum, både inom planprocessen men i år särskilt inom kommunernas arbeten med översiktsplaner.

Åtgärder

Medverkan i kommunernas plan- och byggprocesser.

Status
Påbörjad

Med delegation från räddningsnämnden svarar brandförsvaret på remisser både i bygg- och planprocessen från våra tre kommuner. Utöver remisshantering sker löpande dialoger kring aktuella frågor. Det kan till exempel handla om utrymning via brandförsvarets stegutrustning, släckvatten och brandvattenförsörjning. Rutiner för samarbete med förvaltningen som ansvarar för byggfrågor finns för respektive kommun.

Under 2023 togs en samarbetsrutin fram gällande planärenden med Tierps kommun. I februari i år beslutades en samarbetsrutin med Östhammars kommun. Ingen förändring av arbetet är tänkt att ske i någon av kommunerna, men rutinerna är ett sätt att skapa tydlighet i räddningsnämndens bidrag i planprocessen. Arbetet med en rutin för Uppsala kommun planeras under hösten 2024.

I april besökte handläggare från stadsbyggnadsförvaltningen i Uppsala kommun brandförsvaret för att ha en förmiddag med utbildning och diskussioner kring aktuella frågor.

Medverkan i infrastrukturprocesser som påverkar brandförsvarets insatsförmåga.

Status
Påbörjad

Med delegation från räddningsnämnden svarar brandförsvaret på remisser som inkommer gällande förändringar i väg- och järnvägsnätet. Remisser kan både komma från Trafikverket och kommunernas olika förvaltningar. Utöver dessa permanenta förändringar av infrastrukturen svarar även räddningsnämnden på remisser gällande åtgärder som påverkar brandförsvarets framkomlighet. Det kan till exempel handla om att man stänger av vissa gator, eller delar av gator

för grävarbeten. Vid granskning av dessa remisser kontrolleras både brandförsvarets generella framkomlighet, men även tillgängligheten till områden där vi förväntas att genomföra räddningsinsatser.

Tre exempel på infrastrukturförändringar där räddningsnämnden är med och beaktar påverkan på insatsförmågan är planeringen för en spårväg i Uppsala tätort, utbyggnaden med två ytterligare järnvägsspår mot Stockholm och ombyggnationen av väg 288 mellan Gimo och Östhammar till mötesfri väg.

I många av ärendena gällande infrastrukturförändringar sker samverkan med Ambulans och Polis för att lämna så bra yttranden som möjligt som fångar upp blåljusverksamheternas behov.

Verka för långsiktig och robust brandvattenförsörjning.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret har dialog med alla tre kommuner gällande framtagande av brand- och släckvattenplaner för respektive kommun. Syftet med att ta fram brand- och släckvattenplaner är att ge förutsättningar för långsiktig och robust brandvattenförsörjningen och ge bra underlag för långsiktig planering, både för brandförsvaret, men också för respektive kommun och respektive VA-bolag.

I Östhammar pågår framtagandet av en Brand- och släckvattenplan. Målet är att planen ska beslutas av kommunfullmäktige under 2024.

I Uppsala har arbetet påbörjats med att ta fram en släckvattenplan och en brandvattenplan, men är fortfarande i ett tidigt skede. Framtagandet av planerna är tänkta att ske under 2024 och 2025.

Brandförsvaret, TEMAB och Tierps kommun är överens om att en brand- och släckvattenplan bör tas fram och att framtagandet ska ledas av Tierps kommun. Ingen tidsplan finns i nuläget för framtagandet, men det finns ett beslut från kommunfullmäktige i Tierps kommun att kommunens vattentjänstplan senast i samband med uppdateringen oktober 2025 ska kompletteras med en Brand- och släckvattenplan.

Verka för att samhället byggs så att släckinsatser kan genomföras med minimal miljöpåverkan.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret har dialog med alla tre kommuner gällande framtagande av brand- och släckvattenplaner för respektive kommun. Syftet med att ta fram släckvattenplaner är att skapa samsyn med kommunerna kring hur släckinsatser kan genomföras på ett effektivt sätt, men med minimal miljöpåverkan. För att det ska vara möjligt krävs bra beslutsunderlag som kan användas i samband med räddningsinsatser, samt rutiner kring hantering av händelser.

I Östhammar pågår framtagandet av en Brand- och släckvattenplan. Målet är att planen ska beslutas av kommunfullmäktige under 2024.

I Uppsala har arbetet påbörjats med att ta fram en släckvattenplan och en brandvattenplan, men är fortfarande i ett tidigt skede. Framtagandet av planerna är tänkta att ske under 2024 och 2025.

Brandförsvaret, TEMAB och Tierps kommun är överens om att en brand- och släckvattenplan bör tas fram och att framtagandet ska ledas av Tierps kommun. Ingen tidsplan finns i nuläget för framtagandet, men det finns ett beslut från kommunfullmäktige i Tierps kommun att

kommunens vattentjänstplan senast i samband med uppdateringen oktober 2025 ska kompletteras med en Brand- och släckvattenplan. Räddningsnämnden är redo att delta i arbetet med att ta fram planerna.

I övrigt framför brandförsvaret synpunkter kring släckvattenhantering i de yttranden som lämnas i olika ärendetyper.

Mål 4 i Handlingsprogrammet

Räddningstjänsten har en stark förebyggande och operativ förmåga med kompetens och teknik som är anpassad utifrån riskbilden

Brandförsvaret ska klara av att hantera förändringar i riskbilden och hänga med i den snabba omvärldsutvecklingen, både förebyggande och operativt. För att kunna göra det ska medarbetarnas kompetens, övningsverksamhet, digitalisering samt teknik och utrustning ligga i framkant.

Status

Påbörjad

Nämndens verksamhet har lett till de resultat den vill se inom målet. Samarbetet med andra räddningstjänster och satsningen på digital kompetensutveckling är viktiga faktorer i utvecklingsarbetet.

Åtgärder

Tillsyn enligt lagen om skydd mot olyckor.

Status

Påbörjad

Arbetet med tillsyner pågår under året och prioriteras utifrån tillsynsplanen. Alternativa sätt att genomföra tillsyn på restauranger för att effektivisera verksamheten testas och kommer utvärderas i slutet av året.

Två sommarjobbare har arbetet med radhustillsyner under sommaren och totalt 152 radhus har tillsynats under sommaren.

Under året genomförs kompetenshöjningar för medarbetare, hittills har utbildning av sprinkler- och automatlarmssystem genomförts för medarbetare som arbetar med tillsyn LSO. Två medarbetare har genomfört MSB:s utbildning Tillsyn A under våren och en medarbetare är planerad att genomgå utbildningen under hösten 2024. Efter genomförd utbildning erhåller medarbetarna delegation att utfärda beslut vilket kommer effektivisera arbetet med tillsyner. Under hösten kommer utbildning i klarspråk genomföras samt träff med entreprenören som genomför sotning och brandskyddskontroller för att utveckla samarbetet med dem kopplat till tillsyner på verksamheter som omfattas av sotning och brandskyddskontroll.

Arbetet med registervård av tillsynsregistret fortsätter under året.

Under hösten kommer innehållet i tillsynsplanen ses över och utvärderas.

Tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Status

Påbörjad

Arbete med att se över hur tillsyn av verksamheter med tillstånd för explosiva varor pågår fortfarande. Enligt tillsynsplanen genomförs inte tillsyn av verksamheter med tillstånd för explosiva varor regelbundet. Under hösten kommer tillsynsplanen ses över och utvärderas. Medarbetare har deltagit i regeringsuppdrag i samarbete med MSB där bland annat den här frågan har utretts. Samarbete pågår med polismyndigheten för att samverka kring tillsyn av verksamheter med explosiva varor. Samverkan pågår även med andra räddningstjänster för att hitta det mest effektiva sättet för den här typen av tillsyner.

Hantera tillståndsansökningar enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.**Status**

Färdig

Utveckling av samarbetet med polisen pågår fortfarande kring lämplighetsprövningar i samband med tillstånd för explosiva varor.

Brandförsvaret har deltagit i arbetet kopplat till införandet av ett nationellt tillståndsregister i samarbete med MSB och andra räddningstjänster. Registret ska skapa bättre samsyn myndigheter emellan. Registret togs i bruk den 8 juli 2024 och under hösten kommer arbete med införandet av informationen från vårt system till registret samt implementering av systemet pågå.

Säkerställa att rengöring och brandskyddskontroll utförs enligt lagen om skydd mot olyckor.**Status**

Påbörjad

Den nya entreprenören som genomför sotning och brandskyddskontroller på uppdrag av räddningsnämnden sedan 1 december 2023 har kommit igång med sitt uppdrag. Varje år kommer brandförsvaret genomföra två avstämningsmöten med entreprenören för att följa upp arbetet och säkerställa att de fullföljer uppdraget enligt plan. Vårens avstämning genomfördes i maj 2024 och höstens uppföljning planeras att genomföras under november 2024.

Brandförsvaret får redovisat genomförda rengöringar och brandskyddskontroller månadsvis från entreprenören.

Samarbete med andra aktörer för att stärka den förebyggande förmågan.**Status**

Påbörjad

Brandförsvaret har samarbete med andra räddningstjänster, både inom räddningsregionen och inom 100 000-nätverket för att dela och ta del av andras erfarenheter för att stärka den förebyggande förmågan.

Samarbete sker även med länsstyrelsen och kommunala förvaltningar för att utveckla det förebyggande arbetet.

Larm- och insatsplanering för effektiva räddningsinsatser.**Status**

Påbörjad

Utveckling av larm- och insatsplanering sker löpande och under året genomförs utökade bostadsområdesbesök i kommunerna. Vid dessa besök tas uppgifter fram som ligger till grund för larm- och insatsplanering. Arbetet genomförs av brandmän och styrkeledare vid heltidsstationerna.

Utveckling av insatsplaner vid automatlarmsobjekt pågår.

Genomföra säkra och effektiva räddningsinsatser.**Status**

Påbörjad

Brandförsvaret arbetar kontinuerligt med att se över investeringsbehovet för både utrustning och fordon för att säkerställa att brandförsvaret kan genomföra effektiva och säkra räddningsinsatser. Ett utvecklingsråd med representation från alla operativa befattningar har

återkommande möten med fokus på utveckling av taktik och metoder för att organisationen ska bli ännu bättre på att genomföra räddningsuppdrag.

Under perioden har brandförsvaret genomfört säkra och effektiva räddningsinsatser.

Minska miljöpåverkan vid släckinsatser.

Status

Påbörjad

Mycket stor hänsyn till miljö tas alltid vid val av taktik och metod.

Brandförsvaret har tagit emot provexemplar på filter som man sätter i dagvattenbrunnar som minskar eventuella miljöskadliga ämnen från släckvatten. Tester av filter kommer fortgå under höstens rökövningar, därefter utvärderas testerna och beroende på utfall så beslutas det om filtren ska införas och implementeras.

Erfarenhetsåterföring och lärande efter genomförda räddningsinsatser.

Status

Påbörjad

Efter räddningsinsatser genomförs utvärderingar med metoden AAR, After Action Review. Förbättringsförslag följs upp på brandförsvarets utvecklingsråd, förbättringsförslag och utvecklingsmöjligheter som framkommer genomförs efter prioritering. Genomförda utvärderingar läggs ut på intranätet för alla medarbetare att läsa.

Utbildning av uttryckande personal för att utveckla förmåga att hantera nya risker och antagonistiska hot.

Status

Påbörjad

Årligen planeras och genomförs övning och utbildning för att säkerställa att lagkraven möts samtidigt som kompetensen utvecklas hos personalen. Omvärldsbevakning bidrar till att se behov av utbildningsinsatser kopplat till den utveckling som sker i samhället.

Utveckling av övningsverksamheten med fokus på operativ förmåga och ökad miljöhänsyn.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret har en ambition att ha en ny övningsanläggning för rökdykning på Viktoria övningsfält 2027. Målet är en anläggning där man använder fibrösa material (lastpallar) som bränsle och att de rökgaser som bildas renas för att minska miljöpåverkan.

Brandförsvaret bygger även en övningsanläggning i Tierp. Den drivs av gasol och förhoppningen är att den står klar under våren 2025. Den anläggningen kommer innebära minskade resor för personal vid stationerna i Tierps kommun som då kan genomföra vissa övningar lokalt.

Samarbete med andra aktörer för att stärka den operativa förmågan.

Status

Påbörjad

Samarbetet i räddningsregionen fortsätter att utvecklas, till exempel gemensamma ledningsutbildningar.

Brandförsvaret samarbetar och samverkar även med andra förvaltningar inom kommunen, organisationer och myndigheter både lokalt och nationellt, exempelvis Region Uppsala, Polisen

och Länsstyrelsen. Brandförsvaret engagerar sig också i MSB:s arbete för utveckling av metod och teknik vid räddningsinsatser.

Räddningsnämnden har under våren beslutat om ett samarbete med LRF i Tierp som nu har förstärkt organisationen genom att vara ett brandvårn med frivilliga.

Mål 5 i Handlingsprogrammet

Räddningstjänsten har god förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och krig

Riskbilden påvisar behov av utveckling inom området krisberedskap och civilt försvar för brandförsvaret. Förmågan behöver stärkas betydligt inom dessa områden. Ytterligare inriktningar och anvisningar från staten blir viktiga. Räddningsnämndens ambition är att brandförsvaret vid en krissituation ska kunna verka självständigt under åtminstone en vecka.

Status

Påbörjad

Nämndens verksamhet har lett till de resultat den vill se inom målet.

Brandförsvaret deltar i olika samverkansforum på lokal och regional nivå i syfte att stärka förmågan i händelse av samhällsstörningar och ytterst höjd beredskap och krig. Arbete bedrivs löpande för att stärka brandförsvarets kontinuitetshantering och förmåga att verka vid samhällsstörningar.

Brandförsvaret får under 2024 medel från MSB för att arbeta med planering och utbildning av räddningstjänst under höjd beredskap. Under hösten kommer de första civilpliktiga att repetitionsutbildas av MSB och de första civilpliktiga väntas tillställas brandförsvaret innan årsskiftet.

Åtgärder

Förbättra kontinuitetshantering så att verksamheten kan bedrivas vid allvarliga samhällsstörningar.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret deltar i olika samverkansforum på lokal och regional nivå i syfte att stärka förmågan i händelse av samhällsstörningar.

Brandförsvaret har genomfört arbetet utifrån Uppsala kommuns vägledning för kontinuitetshantering och åtgärder vidtas löpande för att stärka förmågan att verka vid allvarliga samhällsstörningar.

I samråd med kommunerna och länsstyrelsen lämnades en ansökan om utökning av antalet VMA-tyfoner in till MSB under 2022. I början av 2024 beslutade MSB att godkänna ansökan. Utökningen väntas genomföras inom några år.

Brandförsvaret deltar i kommunernas arbete med risk- och sårbarhetsanalys, styrel mm.

Förstärka säkerhetsskyddet.

Status

Påbörjad

Åtgärder genomförs enligt säkerhetsskyddsplan.

Implementera ett systematiskt arbete för informationssäkerhet.

Status

Färdig

Alla medarbetare ska under året genomgå webbutbildningen "Grundutbildning i informationssäkerhet" och "Grundutbildning i GDPR för medarbetare".

Brandförsvaret har genomfört en "mognadsdialog" enligt kommunens riktlinje och upprättat en handlingsplan för informationssäkerhet 2024-2025. Mognadsdialog är ett verktyg som MSB tillhandahåller för att underlätta ett systematiskt arbete. Även en åtgärdsplan GDPR 2024 är beslutad. Åtgärder utifrån planerna genomförs.

Ledningsgruppen har genomfört en kunskapshöjande aktivitet gällande informationssäkerhet.

Informationssäkerhet och dataskydd har införts som moment i introduktionsdagarna för nya medarbetare.

Fortsatt arbete kommer ske systematiskt med verktyget mognadsdialog. Verktyget hanterar sex områden: riskhantering, informationsklassning, incidenthantering, upphandling, kompetens och uppföljning.

Utveckla förmågan att verka vid höjd beredskap och krig.

Status
Påbörjad

Kunskapshöjande aktiviteter har genomförts. Övningarna under vårens rökövningsveckor genomfördes med scenario för höjd beredskap. Vid dessa övningar övades alla heltidsstyrkor och delar av RiB-stationerna. All personal genomgår under året en digital grundutbildning i räddningstjänst under höjd beredskap. Därutöver genomgår den operativa personalen en webbutbildning gällande oexploderad ammunition.

Arbete pågår med brandförsvarets krigsorganisation.

Arbetet gällande krigsbranddammarna pågår för att tydliggöra ansvaret för dammarna och deras status.

Fortfarande saknas viktiga planeringsanvisningar för räddningstjänst under höjd beredskap från de statliga myndigheterna. Under 2023 lämnade MSB svar på ett regeringsuppdrag om dimensionerande planeringsförutsättningar för kommunal räddningstjänst under höjd beredskap som delvis inriktar arbetet.

Brandförsvaret får under 2024 medel från MSB för att arbeta med planering och utbildning av räddningstjänst under höjd beredskap. Planerings- och utbildningsresurserna är under uppstart. Under hösten kommer de första civilpliktiga att repetitionsutbildas av MSB och de första civilpliktiga väntas tillställas brandförsvaret innan årsskiftet.

Brandförsvaret följer vad som händer inom området genom flera olika forum och samarbetar med flera olika aktörer såväl kommuner, länsstyrelse, MSB och andra räddningstjänster. Brandförsvaret deltar med personal i MSB:s projekt om ledning av räddningstjänst under höjd beredskap och i MSB:s inriktningsgrupp RUHB (räddningstjänst under höjd beredskap).

Brandförsvaret deltar i flera arbetsgrupper gällande civilt försvar i Räddningsregion östra Svealand, bland annat gällande krigsorganisation.

Mål och inriktningar från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner

Tierps kommun, Strategiska utvecklingsområden: Minskad arbetslöshet med fler invånare i egen försörjning samt minskad socioekonomisk segregation.

Uppsala kommun, Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Östhammars kommun, Mål: God ekonomisk hushållning – budgetföljsamhet. Trivas och må bra på jobbet.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Nämndens verksamhet har lett till de resultat den vill se inom målet. Nämnden har en långsiktig ekonomi i balans och arbetar kontinuerligt med att få sin verksamhet socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar. Nämndens verksamhet består till stor del av räddningstjänst som är till för alla som bor, verkar och vistas i kommunerna. Nämndens resurser fördelas könsneutralt.

Uppdrag 1

Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.

För att klara av välfärdsuppdraget behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Kommunkoncernens styrning och ledning ska bygga på tillit utan detaljstyrning. Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi. Genom en samordnad organisation tillhandahåller kommunledningskontoret verksamhetsnära stöd till nämnderna och bolagen inom bland annat ekonomi, HR, kommunikation, IT och fastighet. De kammungemensamma kostnaderna för dessa processer fördelas inom kommunkoncernen. Genom att effektivisera stödprocesserna såväl inom respektive förvaltning och bolag som inom de gemensamma stödfunktionerna ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret har effektiviserat sin handläggning och administration i tillsyns- och bygglovsprocesserna samt i hanteringen av automatiska brandlarm. Det är en av anledningarna till att antalet genomförda tillsyner har ökat. Uppdraget bedöms vara klart under år 2024.

Åtgärder

Föreslå kommunerna ett nytt handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor.

Status

Påbörjad

Arbetet fortlöper enligt plan. Samråd med kommunerna och berörda samverkansparter har genomförts under perioden.

En god planering och uppföljning av verksamhet och ekonomi.

Status

Påbörjad

Nämnden har en god planering och uppföljning av verksamheten och ekonomin. Månadsuppföljningar beslutas i nämnden och rapporteras till kommunerna i den gemensamma nämnden. Förutom månadsuppföljningar görs två delårsuppföljningar och en årsredovisning som också rapporteras till kommunerna i den gemensamma nämnden. Nämndens verksamhet planeras främst genom att besluta om ett Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Kommunfullmäktige i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner beslutar om handlingsprogrammet varje mandatperiod. Nämnden planerar sedan sin verksamhet genom att årligen ta fram en verksamhetsplan utifrån handlingsprogrammet, tilldelade kommunbidrag, övrig styrning från de tre kommunerna och gällande lagstiftning.

Uppdrag 3

Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande

Den digitala teknikens roll för kommunens ekonomi och samhällets välbefinnande har vuxit snabbt under de senaste årtiondena. För att möta krav och förväntningar behöver kommunen öka takten i digitaliseringen för att kunna erbjuda en enklare vardag för invånare, en öppnare förvaltning som stöder innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten. Behovet av nya digitala verktyg så som e-tjänster, artificiell intelligens (AI) och digitala lärplattformar är stort och med stöd av datadrivet beslutsfattande ska kommunen få ännu bättre beslutsunderlag. Kommunens verksamheter behöver synliggöra de digitala tjänsterna och säkerställa digital inkludering så att de som inte kan eller vill använda digitala lösningar och tjänster inte lämnas utanför. Digitala lösningar behöver alltid prövas mot ökade risker för dataintrång, cyberangrepp och informationsläckage.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret har under perioden framför allt fokuserat på utveckling av digitala tjänster för utbildning. En digital lärplattform utvecklas för att underlätta, kvalitetssäkra och effektivisera utbildningsverksamheten.

Uppdraget bedöms vara klart under 2025.

Åtgärder

Utveckla digitala alternativ för rådgivning och utbildning avseende brandsäkerhet.

Status

Påbörjad

Arbete med att utveckla digitala utbildningar primärt för kommunernas medarbetare pågår. Utveckling av brandförsvarets webb pågår.

Uppdrag 4

Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen

Kommunen ska ha en robust grundbemanning med kompetenta medarbetare och en hälsofrämjande arbetsmiljö. Behovet av korta visstidsanställningar och inhyrd Sida 9 personal ska minska under planperioden. Det ska uppnås genom ett systematiskt kompetensförsörjningsarbete med särskilt fokus på kompetensutveckling och kontinuerligt lärande och genom en god arbetsmiljö med hälsofrämjande arbetssätt. Anställningsformen ska i undantagsfall vara tidsbegränsad. Utbildningar som utformas utifrån arbetsmarknadens behov ska säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor och i det privata

näringslivet. Den upprepade korttidssjukfrånvaron ska minska och möjligheterna med ökad flexibilitet i arbetslivet tas tillvara. Kommunens utökade friskvårdsbidrag bidrar till en bättre hälsa. Målsättningen är att skapa ett hållbart arbetsliv med lägre sjuktal, fler som arbetar heltid och fler som klarar av ett helt arbetsliv.

Status

Påbörjad

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs enligt plan och följs upp i facklig samverkan. Introduktionen av nya chefer och medarbetare har utvecklats, och ett större fokus läggs på värdegrund och arbetsmiljö. Åtgärder för att utveckla ledarskap och medarbetarskap pågår.

Förändrade pensionsvillkor för medarbetare i utryckningstjänst och nya arbetstidsregler påverkar brandförsvarets arbete med kompetensförsörjning på kort och lång sikt, och arbete pågår kontinuerligt för att utveckla brandförsvarets kompetensförsörjningsplan.

Arbete med uppdraget kommer fortsätta även nästa år.

Åtgärder

Stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och ett hållbart arbetsliv.

Status

Påbörjad

Sjukfrånvaron ligger stabilt kvar på en acceptabel nivå. Andelen medarbetare med högt antal sjukfrånvarotillfällen ligger kvar på ett fåtal och det finns ingen koppling mellan sjukfrånvaro och kön. Antalet långtidssjukskrivna medarbetare är få och omhändertagna i olika planer.

Antalet anmälda tillbud och arbetsskador har sjunkit under första halvåret och ett antagande är att det finns en minskad benägenhet att anmäla lättare skador eller tillbud. Enligt statistiken sker flest olyckor och tillbud vid övning och utbildning.

Arbetsmiljön på Östhammars brandstation är problematisk på grund av dålig ventilation i vagnhall och allmänna utrymmen. Kortsiktiga åtgärder har vidtagits och situationen har blivit bättre, men långsiktiga lösningar är nödvändiga.

I årets medarbetarundersökning sjunker delindex Arbetsituation något men resultatet är fortfarande bra och ligger på 79 procent. Införandet av nya arbetstidsregler bedöms vara en anledning till ett lägre index.

Tillkommande uppdrag

KS-BESLUT: att hos centrala parter arbetsnämnd söka dispens för att medarbetare vid brandförsvaret ska undantas från kollektivavtalens nya regler om dygnsvila.

Beslutspunkten ingick i: Ansökan om dispens från nya regler för dygnsvila (KSN-2023-02878) KS 2023-11-22.

Status

Färdig

De centrala parternas arbetsnämnd har beviljat dispens för sommarsemesterperiod samt för att möjliggöra utbildningar och övningar. Dispensen möjliggör en god bemanning över sommarsemesterperioden samt att utbildnings- och övningsverksamhet kan fortgå under året. Dispensen gäller till och med den sista januari 2024.

Efter årets avtalsrörelse har en ny dispensansökan har skickats in med anledning av förändrade förutsättningar i kollektivavtalen. Den ansöknings har inte hanterats ännu.

NB1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv (Gemensamt HR-nämnd-/bolagsmål)

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad korttidsjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Status

Påbörjad

Kompetensutveckling av medarbetare i syfte att stärka brandförsvarets förmåga samt att ge medarbetare möjlighet att utvecklas i sina roller är en viktig del. Då medarbetare finns på olika fysiska plaster ordnas gemensamma aktiviteter för att öka sammanhållning och stärka medarbetarskapet. Fysisk aktivitet uppmuntras. Arbetsplatserna ska vara inkluderande där medarbetarna är delaktiga i verksamhetsutvecklingen.

Arbete pågår tillsammans med andra räddningstjänster i räddningsregionen för att se över rekryteringsprocessen och säkerställa relevanta fysiska tester och utveckla den fysiska träningen för ett hållbart arbetsliv.

Åtgärder

Utveckla arbetet med långsiktig kompetensförsörjning.

Status

Påbörjad

Det finns utmaningar i arbetet med den långsiktiga kompetensförsörjningen. De regler som gäller för dygnsvila påverkar den operativa verksamheten negativt. Arbetstidsreglerna och dispensförfarandet kommer ses över av de centrala parterna, vilket är välkommet.

Antalet utbildade brandmän inte möter behovet och skapar konkurrens mellan räddningstjänsterna. Utöver det ser förvaltningen en utmaning i att kunna rekrytera de mest lämpade kandidaterna för chefstjänster då effekten av de förändrade pensionsvillkoren (SAP-R) påverkar i så pass stor omfattning att det kommer att vara ett hinder under flera år framöver.

Utveckling av ledarskap och medarbetarskap som främjar trygghet, tydlighet och tillit.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret har en ledarprofil som beskriver både ledarskap och medarbetarskap inom brandförsvaret. Vid medarbetardialoger pratar chef och medarbetare tillsammans om förväntningar på varandra och förtydligar vilka förväntningarna är. Ledarskapet utvecklas genom kontinuerliga personliga uppföljningar med cheferna samt genom strukturerade chefsdagar och individuella utvecklingsplaner.

Arbetsätt inom brandförsvarets avdelningar och enheter skiljer sig åt. Vissa chefer möter sina medarbetare varje arbetspass, medan andra chefer träffar sina medarbetare mer sällan. De chefer som inte leder sina medarbetare dagligen har kommit längre i arbetet med att sätta upp personliga mål för respektive medarbetare i syfte att leda till personlig utveckling och trygghet i sin roll som medarbetare.

Medarbetarna arbetar med stor frihet under ansvar och utan detaljstyrning. Regelbundna avstämningar mellan chef och medarbetare hålls för att följa upp hur det går för medarbetare att arbeta mot uppsatta mål och om det finns behov av stöd för att komma framåt. I så stor utsträckning som möjligt ges medarbetare utrymme att delta i olika verksamhetsprojekt, och kreativitet främjas genom att lysna på medarbetarnas idéer och förslag.

Arbetsmiljön är inkluderande för alla och det råder aktiv nolltolerans mot diskriminering och kränkningar.

Status
Påbörjad

Brandförsvarets chefer och arbetsledare har genomgått kommunens utbildning "Mångfald och inkludering". Under särskilda chefsdagar fick cheferna och arbetsledarna reflektera och lära sig mer om inkluderande ledarskap.

Det finns inga anmälda kränkningar. I medarbetarundersökningen svarar 90 procent att deras arbete varit fritt från kränkningar från kollegor, medarbetare och chefer under det senaste året. 87 procent svarar att de upplevt att arbetet varit fritt från kränkande och nedvärderande skämt det senaste året.

I januari genomfördes en undersökning för att följa upp hur de nya könsneutrala omklädningsrummen fungerar och hur reglerna för dessa efterlevs. Majoriteten var positiva efter att ha använt de gemensamma utrymmena under minst sex månader. Den sammanvägda upplevelsen fick betyget 4,36 där 5 var högsta betyg.

Personer med olika kön, sexuell läggning och bakgrund attraheras av att arbeta vid Uppsala brandförsvaret.

Status
Påbörjad

Brandförsvaret fortsätter sitt arbete med att visa upp en varierad bild av vilka som arbetar inom förvaltningen, både sociala medier och vid all utåtriktad verksamhet. En handlingsplan för mångfald och inkludering finns, och till exempel har en "prova på-dag" för kvinnor genomförts med lyckat resultat.

För att locka till ett yrke inom räddningstjänsten har brandförsvaret även deltagit vid yrkesmässor i Uppsala och Tierp.

Tierps kommun, Strategiska utvecklingsområden: Verka för stabil och hållbar infrastruktur som skapar förutsättningar för företagande samt ger medborgarna tillgång till en större arbetsmarknad.

Uppsala kommun, Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.

Östhammars kommun, Mål: Ett välmående näringsliv.

Ekonomisk hållbarhet skapas genom ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen. En stärkt lokal ekonomi och en expansiv jobbtillväxt inom stad och landsbygder är avgörande för att genom stabila skatteintäkter säkra invånarnas välfärd och sociala trygghet. Att nå klimatmålen är en gemensam utmaning men utgör även en betydande möjlighet för näringslivet.

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välstånd och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Vårt mål är att alla som kan också ska arbeta och att företagen ska växa och utvecklas. De konkreta åtgärderna för ett bättre näringslivsklimat ska förverkligas och Uppsala ska vara ett nav för företagande och jobb.

Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation. Kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Uppsalas stadskärna ska utvecklas i mänsklig skala för ökad trivsel för boende och besökare. Företag väljer Uppsala som ett attraktivt alternativ för expansionsinvesteringar, nyetableringar och företagande. För att öka attraktiviteten ska Uppsala utvecklas som idrotts- och kulturkommun. Ett starkt civillsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhället.

I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Den hållbara stads- och landsbygdsutvecklingen säkerställer likvärdig tillgång till boende, arbete, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Uppsala ska vara fysiskt och socialt sammanhållet. I staden ska genomfartstrafiken minska. Samhällsbyggandet ska ske med bevarad och helst ökad kvalitet. Befintliga bostadsområden ska renoveras och förtätas varsamt och med respekt för boende och befintliga miljöer.

Samarbeten med Uppsalas två universitet och de två universitetssjukhusen gör Uppsala till en stark kunskapsstad. I samverkan med bland andra universiteten utvecklas de kunskapsintensiva och exportinriktade branscherna.

I en globaliserad värld sammanlänkas det lokala med den globala utvecklingen. Det blir därför allt viktigare att som kommun förstå och analysera omvärlden, dess skeenden och konsekvenser. Kommunens roll i ett regionalt sammanhang handlar om att stärka kontakter med omkringliggande kommuner, näringsliv, akademi, statliga myndigheter och Region Uppsala för att hitta smarta och effektiva lösningar på gemensamma utmaningar. Det är även centralt att Uppsala kommun samverkar och samarbetar internationellt, med särskilt fokus på samarbeten inom vårt närområde och inom EU.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Nämndens verksamhet bidrar till måluppfyllelse genom att arbetet med myndighetsutövning bedrivs med stort fokus på att förenkla och underlätta för enskilda.

Uppdrag 12

Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. För att stimulera jobbtillväxt behöver det skapas bättre förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig, ställa om och växa i kommunen. Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Kommunens anseende som affärspartner och som aktiv och framåtblickande samverkanspartner ska öka.

Status

Påbörjad

Myndighetsutövning och annan handläggning sker med fokus på att hjälpa och underlätta för den enskilde. Arbetet med att utveckla e-tjänster fortsätter. Räddningsinsatser genomförs alltid med stort fokus på att ge bästa möjliga stöd till den som drabbas.

Uppdraget bedöms vara klart under året, men utveckling kommer fortsätta löpande.

Åtgärder

Underlätta för företagen vid tillsyn och tillståndsärenden med fokus på effektiv, tillgänglig och rättssäker myndighetsutövning.

Status

Påbörjad

Handläggarna kontaktar företagarna inför tillsyn för att förklara vad en tillsyn innebär samt komma överens om en lämplig tid för genomförandet. Vid tillsynsbesöket förklarar handläggaren utifrån vilken lagstiftning vi genomför tillsynen, hela ärendegången samt vad som kommer hända efter besöket. Om brister upptäcks vid tillsynen och åtgärder behöver vidtas utfärdas ett föreläggande. Ca två veckor efter att föreläggandet mottagits av verksamheten ringer handläggaren upp verksamheten för att reda ut eventuella frågor och säkerställa att verksamheten förstått innebörden av föreläggandet.

Handläggarna har alltid muntlig dialog med sökanden om ansökan om tillstånd för brandfarliga eller explosiva varor avslås.

Flera medarbetare har under året gått utbildning i företagandets villkor, och brandförsvaret har också deltagit i forumet "Uppsala möts" med syftet att främja öppen dialog, samverkan och förståelse mellan kommunen och företagare.

Medarbetare som arbetar med myndighetsutövning har regelbundna avstämningar för ökad samsyn och rättssäker ärendehantering. Information och ansökningsblanketter på hemsidan utvecklas löpande för att underlätta för företaget. Inställningen är att det ska vara lätt att göra rätt.

Uppdrag 15

Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden

Genom att driva och delta i relevanta och prioriterade samarbeten och hämta hem erfarenheter som hjälper verksamheten att utvecklas stärks Uppsalas förutsättningar i den internationella konkurrensen. Visat ledarskap och nya nätverk bidrar till att Uppsala kan attrahera fler nyetableringar. För att möta ekonomiskt utmanande tider samtidigt som behovet av utveckling kvarstår ska Uppsala kommun bygga strategisk kapacitet för att använda de möjligheter som

erbjuds att söka extern finansiering genom EU:s fonder och program. När kommunens verksamheter deltar i eller driver EU-projekt ska det finnas en tydlig koppling till kommunens mål, planerad verksamhetsutveckling och en långsiktig plan för implementering av projektet i ordinarie verksamhet.

Status

Påbörjad

Internationellt samarbete pågår i utvecklingen av utbildning och övningsanordningar.

Arbete enligt uppdraget kommer pågå fram till 2026, och därefter löpande i verksamheten.

Åtgärder

Söka breda samarbeten i utvecklingen av brandförsvarets förebyggande och operativa förmåga.

Status

Påbörjad

Samarbeten i olika former är en viktig del i utvecklingen och brandförsvaret samarbetar med många olika aktörer. Exempel på detta är verksamhetens deltagande i MSB:s metod- och teknikutskott, där sitter representanter för räddningstjänstens olika regioner och har en dialog om behovsutveckling kopplat mot operativ förmåga. Brandförsvaret har också deltagit i ett nationellt utvecklingsarbete om myndighetsutövning gällande explosiva varor.

Tierps kommun, Strategiska utvecklingsområden: Stödja en omställning utifrån Agenda 2030:s mål, samt genomföra klimatanpassningar för att klara ett förändrat klimat med osäkrare väderläge.

Uppsala kommun, Fokusbål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen.

Östhammars kommun, Mål: Nöjda kommuninvånare.

Det är nu klimatmålen ska nås. Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala 2050. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel. Samtidigt ökas takten i anpassningar för ett förändrat klimat, inte minst med avseende på nederbördseffekter.

Effekterna av klimatförändringarna i världen blir allt tydligare. Uppsala har i dag en klimatpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv och mer behöver göras för att nå klimatmålen. Utsläppen ska minska med 10–14 procent per år i kommunen för att ligga i linje med Parisavtalet. Kommunen ska aktivera en koldioxidbudget för den egna verksamheten, och för kommunen som geografiskt område, i syfte att löpande kunna följa upp och vidta åtgärder som minskar kommunens påverkan.

Mer ska göras för att skydda värdefull natur, skydda grund- och dricksvatten, säkerställa ekosystem och gynnsam bevarandestatus för hotade arter samt för att bevara, utveckla och stärka ekologiska samband i landskapet. Livsmiljöer för olika arter ska utvecklas och nyskapas i syfte att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd. Fler naturreservat ska bildas och kompensatoriska naturvårdsåtgärder utföras vid markexploateringar. Luft- och livskvalitet ska förbättras i stadskärnan för att värna verksamheter och boende i city.

Kommunens ska samtidigt skapa förutsättningar för alla invånare, verksamheter och företags möjlighet att ställa om till det nya, attraktiva, klimatomställda livet. Fler laddstationer för elfordon ska byggas samtidigt som utbyggnad av gång- och cykelvägar. Stadsmiljön ska förbättras bland annat genom att genomfartstrafiken minskar i syfte att nå en bättre luftkvalitet, ökad tillgänglighet och lägre klimatutsläpp. En stor utmaning för att nå utsläppsmålen är att minska klimatpåverkan av konsumtion och långväga resande, något som kommunen kommer att arbeta vidare med. Innovativa sätt att öka återbrukandet i samhället behöver utvecklas.

Det behövs samhällsförändringar som kräver nya sätt att leda och arbeta för att möta klimatutmaningarna. Därför är innovation centrala i klimatarbetet. Miljö- och klimatdriven verksamhets- och affärsutveckling genomförs via breda samarbeten, bland annat inom Uppsala klimatprotokoll.

Stora satsningar ska göras på en energiförsörjning som bidrar till ett klimatpositivt samhälle, på att ställa klimatkrav vid upphandling och inköp, fortsatt utbyggnad av solenergi, kretsloppslösningar, utfasning av fossila plaster, ekologiskt hållbart jordbruk och att säkra ett hållbart och klimatanpassat byggande. Kommunen ska fullfölja arbetet med att montera solceller på alla kommunala fastigheter där så är möjligt senast 2025.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Nämndens verksamhet bidrar till målet genom att arbeta mot målen i handlingsprogram för skydd mot olyckor. En viktig del är att nämnden deltar i kommunernas plan- och byggprocesser med fokus på riskhänsyn i samhällsplaneringen och ett hållbart brandskydd.

Uppdrag 20

Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050

En koldioxidbudget införs för att löpande följa upp takten i utsläppsminskningar och säkerställa att de åtgärder som genomförs är tillräckliga för att växthusgasutsläppen ska minska i den takt som krävs för att ligga i linje med Parisavtalets åtagande. Från 2021 ska minskningen i Uppsala vara 10–14 procent per år till 2030. Koldioxidbudgeten ska tas fram för de kommunala verksamheternas klimatpåverkan och för kommunen som geografiskt område. Kommunens investeringar ska klimatsäkras och klimatkonsekvensanalyser genomföras vid beslut. Kommunen ska verka för lägre påverkan på klimatet från Uppsalas alla invånare och företag genom samhällsplanering och gemensamt åtgärdsarbete med samhällets aktörer samt genom att uppmuntra invånarnas engagemang. Kommunen ska satsa på energiförsörjning och utveckling som främjar ett klimatpositivt samhälle, med särskilt fokus på utbyggnad av solenergi, hållbara transporter, hållbart byggande och kolinlagring. Bland annat ska fler våtmarker återställas som kolsänkor.

Status

Påbörjad

Anpassning av utbildnings- och övningsverksamhet pågår för att minska utsläpp. Även fordon och transporter ses över. Dialog med fastighetsägare om möjliga energieffektiviseringar och klimatåtgärder är en annan viktig del.

Arbete enligt uppdraget bedöms pågå under hela planerperioden.

Åtgärder

Dialog med fastighetsägare om möjliga energieffektiviseringar vid nybyggnation och i befintliga fastigheter.

Status

Påbörjad

Kontinuerlig dialog med hyresvärd om möjliga energieffektiviseringar. En ny brandstation i Almunge är klar och där installerades solceller på taket. Nya brandstationer planeras i Knutby, Skärplinge och Söderfors och där ska också solceller på taket installeras. Utbyte av armaturer till led-belysning på brandstationerna i Uppsala tätort görs tillsammans med fastighetsägaren.

Effektiva transporter för att minska miljöpåverkan.

Status

Påbörjad

Samordning av materialtransporter sker så strukturerat som möjligt för att hålla nere antalet resor. Vid ärenden som inte är brådskande uppmuntras till användning av el-cykel och resor med kollektivtrafiken. Samåkning sker i större omfattning och handläggare planerar in fler ärenden i samma område under samma resa. När det finns möjlighet väljs digitala möten.

Uppdrag 21

Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat. (Alla nämnder och bolag)

Kommunen sätter nu ett nytt mål, att Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. Uppsala ska vara ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden. För att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat behöver kommunen fortsätta och utveckla det aktiva och systematiska arbetet med klimatanpassning. Fokus bör vara på att identifiera och åtgärda kommunens risker samt säkerställa kommunens beredskap att hantera sådana händelser. Arbetet behöver ske samordnat och i bred lokal samverkan med de aktörer som behöver bidra till anpassning av den byggda miljön. Arbetet behöver också ske i dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv för att säkerställa alla samhällsgruppers delaktighet i arbetet med att klimatanpassa kommunen. Arbetet ska ta höjd för att klara av konsekvenserna som bedöms sannolika där världen klarar Parisavtalets 2 graders-mål. Även andra scenarier ska beaktas. I arbetet ska olika modeller för att säkerställa möjligheterna till finansiering av viktiga, gemensamma klimatanpassningsåtgärder utvecklas och belysas

Status

Påbörjad

Räddningsnämndens arbete har i först hand inriktats på att hantera extrema vädersituationer som kan uppstå, till exempel ökad risk för svårsläckta skogsbränder. Utvecklingsarbete med uppdraget kommer att fortgå hela planperioden. Riskhantering i översiktsplanering är en viktig del.

Åtgärder

Utveckla ett systematiskt arbete för att anpassa den brandförebyggande och operativa verksamheten till ett förändrat klimat.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret har anpassat resurser för att hantera en ökad skogsbrandsrisk och andra extrema väder. Beredskapen kan höjas vid behov, till exempel vid vädervarningar.

I till exempel översiktsplanering lyfts vikten av att planera för utryckningsfordons framkomlighet vid översvämningar.

Utveckling av förmåga att hantera störningar till följd av extrema väderförhållanden.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret deltar i olika samverkansforum på lokal och regional nivå i syfte att stärka förmågan i händelse av samhällsstörningar, inklusive sådana som är en följd av extrema väderförhållanden.

Genom ett aktivt arbete med att förbättra brandförsvarets kontinuitetshantering säkerställs att brandförsvaret har förutsättningar att verka även vid störningar till följd av extremt väder. Brandförsvaret har enskilt och tillsammans med de räddningstjänster som ingår i Räddningsregion Östra Svealand en förmåga att exempelvis hantera omfattande skogsbränder som skulle kunna vara en följd av extremt väder.

Tierps kommun, Strategiska utvecklingsområden: Krisberedskapen ska vara hög och medborgarnas förtroende för de demokratiska systemen och det offentliga utgör grunden i samhällstryggheten.

Uppsala kommun, Fokusbål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Östhammars kommun, Mål: Upplevelsen av trygghet.

I Uppsala kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro att utsättas för brott. Uppsala ska upplevas som en trygg kommun att verka och leva i. Uppsala ska inte ha någon utsatt stadsdel. Uppsala kommuns arbete med trygghet, säkerhet och att förebygga brott är till för att skydda människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, egendom, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Ett starkt områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Insatser för att bekämpa kriminaliteten kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat. Kommunen ska fortsätta att utveckla samarbetet med polisen för ökad trygghet.

Kommunens verksamhet har jämlikhet, mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättvisa som utgångspunkt. Kommunen stärker förutsättningarna för alla människor i alla delar av samhället. Alla ska erbjudas en livsmiljö där de kan växa, utvecklas och må bra oavsett individuella förutsättningar. Alla ska känna sig välkomna och inkluderade i kommunens verksamheter och kunna lita på att få det stöd de behöver av samhället. All utveckling ska ske med särskild hänsyn till människor och områden som har sämst socioekonomiska förutsättningar. De som står längst utanför idag ska prioriteras.

Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för integrationen. Klyftorna mellan människor och områden ska minska och där är jämställdhetsarbetet särskilt viktigt. Livsvillkoren ska vara lika goda oavsett var i kommunen man växer upp och lever. Kompensatoriska insatser kan krävas för att uppnå det.

I Uppsala ska barn och unga ha en god och trygg uppväxtmiljö som präglas av framtidstro och samhörighet. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i främsta rummet. Barnperspektivet ska genomsyra stadsplaneringen. Valfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala.

Alla barn ska kunna se sina föräldrar gå till jobbet. En lyckad integration leder till att fler arbetar. Kommunen ska satsa på att säkerställa att fler som idag står långt från arbetsmarknaden kommer in i arbete.

Boendesegregationen måste brytas. Kommunen kommer svara mot de utmaningar som finns på bostadsmarknaden. Många av Uppsalas hushåll har en osäker boendesituation eller är trångbodda och riskerar att drabbas av ökande priser på el och värme. Behoven av bostäder med lägre boendekostnad är stora och kommunen behöver stärka arbetet för att säkra boendevillkoren.

Kommunen ska ha en god krisberedskap för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och förmågan till civilt försvar ska stärkas.

Bedömning

I hög grad uppfyllt

Nämndens verksamhet har till övervägande del lett till de resultat den vill se inom målet. Nämndens arbete för skydd mot olyckor bidrar till måluppfyllelse.

Uppdrag 26

Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet. Med gemensamma prioriteringar arbetar kommunen och polisen för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Den senaste tidens våldsvåg i Sverige har även drabbat Uppsala hårt, för att vända utvecklingen behöver hela samhället bidra. Kommunens kraftsamling kommer kräva alla nämnders och bolagsstyrelser insatser. Samarbetet mellan kommunala förvaltningar och bolag, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle ska fördjupas och effektiviseras för att förebygga, förhindra och bekämpa kriminalitet. Kunskapsbaserat arbetssätt och beprövade metoder ska användas i syfte att vända utvecklingen i utsatta områden, förebygga skjutningar och grovt våld och motverka rekrytering av unga till kriminella grupperingar. Arbete med den fysiska platsens betydelse, utformning, attraktivitet och trivsel samt ökad närvaro är en del av det brottsförebyggande arbetet. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av välfärdssystemen.

Status
Påbörjad

Brandförsvaret bidrar bland annat genom möten med skolelever på högstadiet. Brandförsvaret deltar också vid andra samarbeten, till exempel fritidsaktiviteter för unga.

Processer för tillstånd- och tillsynsprocesser gällande hantering av explosiva varor utvecklas i syfte att minska kriminellas åtkomst till sprängämnen.

Brandförsvaret har bidragit med resurser till MSB:s arbete med ett regeringsuppdrag för att utveckla arbetet med att förebygga och förhindra illegala sprängningar. Brandförsvaret har också samarbete med MSB kring införandet av ett nationellt tillståndsregister för brandfarliga och explosiva varor.

Under 2025 kommer fortsatt utveckling vara en del av löpande verksamhet.

Åtgärder

Samarbete med främst andra kommunala förvaltningar och polisen för att förebygga social oro.

Status
Påbörjad

Informationsinsatser vid skolor prioriteras vid brandtillbud och skadegörelse.

Tillsammans med polis och ambulans möta skolelever i brottsförebyggande syfte ("PAR").

Status
Påbörjad

Information tillsammans med polis och ambulans (PAR) riktad till årskurs 8 har genomförts under våren. Detta har samordnats av polisen och kommer att fortsätta i höst igen.

Uppdrag 30

Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända

Integrationen ska främjas genom att stötta fler nyanlända att klara av skolan och etablera sig snabbare på arbetsmarknaden. Alla utbildningsformer ska se till och följa upp att genomströmningen för nyanlända är snabb och att målgrupperna får relevant stöd för detta.

Kommunen ska skapa förutsättningar för att fler nyanlända får en varaktig försörjning. Möjligheter där arbete eller praktik kombineras med språkundervisning ska utökas och fler jobb tillhandahållas till Uppsalabor med kompetens men med bristande svenska. Näringslivet och den ideella sektorn är viktiga partners i detta arbete. Särskilt fokus ska läggas på utrikes födda flickor och kvinnors delaktighet i samhället. Fler familjecentraler ska ge föräldrar ett samlat stöd i sitt föräldraskap tillsammans med SFI-utbildning. Kommunen ska bidra till att fler barn och unga tar del av fritidsaktiviteter nära sina hem och att andelen som är med i en förening, klubb, sällskap eller organisation ökar. Demokratistärkande arbete och insatser för att öka kunskapen om hur myndigheter fungerar ska genomföras tillsammans med ideella aktörer för att stärka tilliten till samhället.

Status

Påbörjad

Nämndens kärnverksamhet bidrar inte särskilt till uppdraget. Brandförsvaret bidrar till SFI-utbildningar med information om brandskydd och brandförsvaret.

Åtgärder

Information om brandskydd och kommunal räddningstjänst till nyanlända.

Status

Påbörjad

Som en del av samhällsorienteringen som erbjuds av kommunerna hålls informationsmöten om brandförsvaret och brandskydd. Beroende på målgruppens språkkunskaper genomförs utbildningen med tolk eller på engelska av föreläsaren.

Uppdrag 32

Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Psykisk ohälsa grundar sig bland annat i arbetslöshet, ekonomisk oro, isolering, utanförskap, hög arbetsbelastning, sorg och utsatthet för våld och förtryck. Att stärka skyddsfaktorer som trygg närmiljö, bra boende, utbildning, goda levnadsvanor, sociala relationer och meningsfyllda aktiviteter skapar förutsättningar för psykiskt välbefinnande. Kommunen behöver fokusera på främjande och förebyggande åtgärder, utveckla samverkan med Region Uppsala och civilsamhället, samt ge extra stöd till utsatta grupper. Skolan har ett särskilt ansvar för att främja hälsa och arbeta förebyggande mot psykisk ohälsa. Barn- och elevhälsan är en första viktig instans för att kunna fånga upp elever som inte mår bra. Samverkan mellan kommunen inklusive barn- och elevhälsan, regionens första linjens psykiatri och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) ska underlättas. Den utvecklade samverkan ska bidra till bättre kontinuitet för barn och unga med psykisk ohälsa för att säkerställa att de får rätt stöd från rätt instans vid rätt tillfälle.

Status

Färdig

Brandförsvaret rycker ut vid hot om suicid tillsammans med polis och ambulans. Sedan några år tillbaka är brandförsvarets medarbetare utbildade i akut omhändertagande av suicidal person.

En utbildningsinsats för medarbetare vid brandförsvaret har genomförts. Utbildningen omfattade varningstecken för psykisk ohälsa och vad man kan göra för att stötta. Genom samtalsövningar ges möjlighet att öva på hur man kan agera när någon har det svårt.

Brandförsvaret har också ett särskilt krisstöd till egen personal efter svåra räddningsinsatser.

Arbete fortsätter som en del i den löpande verksamheten.

Åtgärder

Genomföra akuta räddningsinsatser vid hot om suicid.

Status

Färdig

Brandförsvaret rycker ut vid hot om suicid tillsammans med ambulans och polis.

Stöd till medarbetare vid svårare räddningsinsatser och traumatiska händelser.

Status

Färdig

Brandförsvaret har särskilt utbildade "kamratstödjare" för att vara behjälpliga och genomföra avlastande samtal efter svårare räddningsinsatser och traumatiska händelser. Utöver de egna kamratstödjarna finns akut hjälp att få genom företagshälsovården när det behovet finns.

Uppdrag 35

Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig, värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshandling och öka förmågan att hantera samhällsstörningar behöver fortsätta och planeringen för civilt försvar stärkas i alla verksamheter. Kommunala trygghetspunkter ska vara ett led i detta arbete. Ett systematiskt arbete med utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter och i samverkan med civilsamhället. Samverkan med civilsamhället i krisberedskapsfrågor är av största vikt. Beredskap krävs även för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar.

Status

Påbörjad

Arbete för att stärka brandförsvarets förmåga att verka under störningar samt att stärka förmågan till räddningstjänst under höjd beredskap pågår. Samarbetet inom kommunen har utvecklats, bland annat i arbetet med krigsorganisation och försörjningsberedskap.

Arbete med uppdraget kommer fortgå under hela planperioden.

Åtgärder

Samarbete i kommunerna och med andra aktörer för att utveckla krisberedskapen och civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Status

Påbörjad

Brandförsvaret deltar i olika samverkansforum på lokal och regional nivå i syfte att stärka förmågan i händelse av samhällsstörningar. På lokal nivå deltar brandförsvaret bland annat i Uppsala kommuns beredskapsnätverk och har löpande samarbete med enheten för krisberedskap och civilt försvar. Motsvarande samarbete finns med beredskapssamordnarna i Tierp och Östhammars kommuner.

Brandförsvaret deltar även i Länsstyrelsens olika nätverk inom C-sam samt samarbeten inom Räddningsregion östra Svealand.

Tillkommande uppdrag

KS-BESLUT: Uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut

Att-sats: att uppmana samtliga nämnder att höja beredskap och genomföra övningar i syfte att de verksamheter de ansvarar för ska stå väl rustade att arbeta analogt i händelse av att digitala funktioner slås ut.

Besluts punkten ingick i: Inriktning avseende Uppsala kommuns agerande med anledning av kriget i Ukraina (KSN-2022-00704).

Sammanträde: KS 2022-03-09

Färdig

Brandförsvaret har sett över analoga rutiner i händelse av att kritiska digitala funktioner slås ut.

KS-BESLUT: I dialog inom kommunen vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden med anledningen av kriget i Ukraina.

Att-sats: att uppdraga åt kommunledningskontoret att vidta nödvändiga åtgärder för att på kort sikt stärka kommunens robusthet, resiliens och redundans mot allvarliga störningar inom relevanta områden.

Att-sats: att hemställa till övriga nämnder och bolagsstyrelser att i dialog med kommunledningskontoret göra detsamma.

Besluts punkten ingick i: Inriktning avseende Uppsala kommuns agerande med anledning av kriget i Ukraina (KSN-2022-00704).

Sammanträde: KS 2022-03-09

Status

Färdig

Arbetet med att stärka brandförsvarets krisberedskap och förmåga att verka under höjd beredskap fortgår löpande. Med anledning av omvärldsläget har arbete bedrivits i en särskild organisation under 2022 och 2023. Denna organisation har arbetat för att snabbare och på kort sikt ytterligare stärka brandförsvarets förmåga att verka under störningar. Åtgärder har vidtagits bland annat gällande reservkraft, drivmedel, mat, vatten, alarmering och skalskydd.

Svar på frågor till uppdrag 1.

1. Beskriv vad ni har gjort och ert pågående arbete med åtgärder för att effektivisera inom era stödprocesser och/eller administration för att frigöra resurser till kärnverksamheten (inte det ni planerar att göra framöver).
2. Vilka effekter har åtgärderna gett? (exempelvis för ekonomi, brukare, personal, kvalitet)
3. Beskriv hur ni mäter effekterna (ange eventuella indikatorer som kan bidra vid mätning).

Leveranser/insatser	Pågående (P) eller genomförd (G)?	Effekt	Sätt att mäta
Omorganiserat den förebyggande verksamheten för att effektivisera tillsynsprocessen och bygglovsprocessen. Ny vägledning för tillsyners utförande i syfte att underlätta ärendehantering.	G	Fler utförda tillsyner.	Antal tillsyner.
Integration mellan verksamhetssystem och ekonomisystem.	G	Minskad manuell hantering av externa kundfakturor.	Antal fakturor.
Integration mellan verksamhetssystem och ekonomisystem.	G	Minskad manuell hantering av interna kundfakturor.	Antal fakturor.
Integration mellan verksamhetssystem och lönesystem.	G	Minskad hantering av manuell lönehantering.	Antal lönehanteringar.
Ansökan av automatiskt brandlarm finns på brandförsvarets websida.	G	Minskad manuell hantering.	Antal ansökningar.
Ansökan av tillstånd för hantering av brandfarliga varor finns på brandförsvarets websida.	G	Minskad manuell hantering.	Antal ansökningar.

Digital ansökan av hantering av tillstånd av explosiva varor finns på brandförsvarets websida.	G	Minskad manuell hantering.	Antal ansökningar.
Digital ansökan av förvaring och försäljning av fyrverkerier finns på brandförsvarets websida.	G	Minskad manuell hantering.	Antal ansökningar.
Digital anmälan om tillfällig övernattning finns på brandförsvarets websida.	G	Minskad manuell hantering.	Antal anmälningar.
Digital ansökan om sotning av egen fastighet finns på brandförsvarets websida.	G	Minskad manuell hantering.	Antal ansökningar.